

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 2CoCsp/35/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119314452  
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119314452.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému X. V., W.. XX.XX.XXXX, F. T., o zaplatenie 1.693,95 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 16.06.2021, č.k. 7Csp/151/2020 - 124, jednohlasne takto

### rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konania v časti o zaplatenie sumy 45,- eur s príslušenstvom. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a náhradu trov konania stranám nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 18.03.2013 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 2.000,- eur, ktorý bol povinný splácať pri úrokovej sadze 15,90 % ročne pri celkovej čiastke 3.856,15 eur. Z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného, právny predchodca žalobcu ku dňu 18.12.2016 úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Uviedol, že žalobca ako postupník postúpenej pohľadávky súdu nepredložil žiadne listiny, ktorými veriteľ pri poskytovaní úveru preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka. Poukázal len na vzorce výpočtov, ktoré pre súd nie sú zrozumiteľné. Keďže žalobca súdu prvej inštancie žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil je zrejmé, že týmto spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval. Nezaujímali ho príjmy ani výdavky žalovaného ani to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru. Nepreveril ho v úverových registroch a podobne. Poskytnutý úver tak v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. nebolo možné platne predčasne zosplatniť postupom podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Dňa 10.12.2018 malo dôjsť k postúpeniu uplatnenej pohľadávky z S., a.s., na žalobcu. Toto postúpenie pohľadávky však spôsobilo, že žalobe nemôže byť vyhovené ani čiastočne. Podstatnou otázkou pri každej žalobe je to, či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu a súd tiež musí skúmať pasívnu legitímáciu žalovaného. Poukázal na ust. § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Ak v tejto veci dospel k záveru, že k platnému predčasnému zosplatneniu úveru dňa 18.12.2016 nedošlo, uvedené je potrebné považovať za neplatný právny úkon, nemohla byť ani pohľadávka z neho predmetom postúpenia z dôvodu, že konečná splatnosť úveru mala nastať až dňom 18.03.2020, a teda pohľadávka nemohla byť predmetom postúpenia. Súd prvej inštancie tak vec uzavrel spôsobom, že u žalobcu chýba aktívna vecná legitímácia. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom II. a III. podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené a uplatnil si náhradu trov celého konania. Uvádza, že v prejednávanom prípade bol spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 10.03.2013, a teda pred nadobudnutím účinnosti § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tento úver mal byť splatený dňa 18.03.2020, nešlo teda o zmluvu na dobu neurčitú, ale o zmluvu na dobu určitú. V prejednávanom prípade sa preto podľa žalobcu nejedná o úver, ktorý by bol poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej na dobu neurčitú a nejde ani o úver, kedy mohol byť úver poskytnutý aj po nadobudnutí účinnosti § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a aplikácia tohto zákonného ustanovenia na prejednávaný prípad je vylúčená v spojení s prechodnými ustanoveniami k uvedenému § 17 v zmysle § 25 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ak dospel súd k záveru, s ktorým sa žalobca nestotožňuje a síce, že postupca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, potom táto skutočnosť neznamená neplatnosť postúpenia pohľadávky a súd mal a mohol žalobcovi priznať nárok na zaplatenie splátok úveru, ktoré nadobudli splatnosť ku dňu vyhlásenia rozhodnutia. Žalobca v konaní tvrdil, že postupca bonitu žalovaného riadne skúmal, toto tvrdenie bolo počas celého konania medzi stranami sporu nesporné. Toto tvrdenie ostalo nesporné aj v čase vyhlásenia rozsudku, nakoľko ani na pojednávaní konanom 16.06.2021 žalovaný toto tvrdenie nerozporoval. Súd nepristúpil k výsluchu žalovaného v tejto otázke, čo znamená, že nespornosť skutkových tvrdení žalobcu vyplýva priamo z § 151 ods. 1 CSP. Ďalej zdôrazňuje, že v tomto konkrétnom prípade bol dopyt vykonaný v deň podpisu zmluvy a bonita bola vypočítaná správne, teda na základe výsledkov z databázy banky. Žalobca pripojil k tomu dôkaz, a to výpis z interného systému banky, kde podľa vstupných údajov zadaných žalovaným pred podpisom zmluvy bola výsledkom platobná kapacita v rozsahu 96,77 eur. Táto platobná kapacita bola počítaná ako predschválený limit podľa dohodnutých pravidiel platných v roku 2013. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu vykonal skúmanie bonity žalovaného v registroch, v dôsledku čoho postupoval právny predchodca žalobcu v súlade so zákonom a s odbornou starostlivosťou a aj takto skúmal bonitu žalovaného. Na túto nespornú skutočnosť súd neprihliadol spôsobom, že si tieto nesporné skutkové tvrdenia osvojil, ale namiesto toho zvolil nesprávny procesný postup v podobe rozporovania tvrdení žalobcu. Žalobca považuje za preukázané, že neboli splnené podmienky hrubého porušenia povinností, nakoľko si právny predchodca žalobcu preukázateľne a nesporne svoje povinnosti preveriť dlžníka v registroch splnil. Žalobca považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za len veľmi zdanlivo ochraňujúce spotrebiteľa, nakoľko v skutočnosti môže byť spotrebiteľ v konečnom dôsledku týmto rozhodnutím poškodený za situácie, keď platnosť postúpenia nerozporuje žalovaný, ale len súd, ktorý na tento účel poskytol žalovanému priam až procesnú obranu. Súdne rozhodnutie v takomto prípade neposkytuje stranám sporu právnu istotu a spravodlivé rozhodnutie ich sporu v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, ale naopak, v priamom rozpore so základnými princípmi CSP a jednotlivých ustanovení tohto zákona prispieva k rozdeľovaniu už aj tak nejednotnej praxe v totožných veciach. Právny predchodca žalobcu tak bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky a postúpiť pohľadávku na žalobcu, pričom splnenie týchto podmienok žalobca preukázal listinnými dôkazmi a skutkovými tvrdeniami. Na základe týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd prejednal vec v zmysle § 378 a nasl. zákona č. 160/2018 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a zistil, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

6. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiaci výrok o trovách konania. Preto výrok rozsudku, ktorým bolo konanie sčasti zastavené, odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný byť nemohol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

7. Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právny posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý právny predpis) alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Súd prvej inštancie, pokiaľ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

9. Je potrebné predovšetkým konštatovať, že súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere z 18.03.2013 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z.

10. Ako je zrejmé z obsahu spisu, medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 18.03.2013 uzatvorená zmluva o S. spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.000,- eur. Podľa tejto zmluvy žalovaný bol povinný splácať úver pri úrokovej sadzbe 15,90 % ročne pri celkovej čiastke 3.856,15 eur, prvá splátka bola splatnou 18.04.2013 a posledná dňa 18.03.2020. Takto poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v 84 mesačných splátkach.

11. Písomným podaním z 19.12.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 18.12.2016 úver zosplatnil z dôvodu porušenia platobných povinností žalovaného, vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy určenej v tom čase rozsahom 1.415,90 eur a nebolo preukázané, aby toto oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru bolo žalovanému doručené.

12. Súd prvej inštancie (č. I. 83) vyzval žalobcu, aby predložil všetky listiny preukazujúce, že veriteľ preskúmaval bonitu dlžníka - žalovaného pri poskytovaní úveru a zároveň ho vyzval na predloženie výzvy postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorou veriteľ upozornil žalovaného na možnosť zosplatenia dlhu a vyzval ho na zaplatenie dlžnej sumy.

13. V tejto súvislosti žalobca oznámil, že jeho právny predchodca príjem žalovaného odhadol z obratu na bežnom účte vo výške 728,- eur, zohľadňoval životné minimum 300,- eur, splátku S. 45,63 eur, limity 1.000,- + 1.800,- + 2.800,- eur, vzorec, ktorý zohľadňuje už aj SBCB zohľadňuje konštantu a nezohľadňuje životné náklady. Predschválený limit podľa žalobcu bol vygenerovaný s platobnou kapacitou 96,77 eur, ktorá sa nezobrazuje v príslušnom systéme banky. Poukázal na vzorec výpočtu, na základe ktorého právny predchodca považoval príjem žalovaného za dostačujúci.

14. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 18.03.2013, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ust. § 17 ods. 3.

15. Podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom k 18.03.2013, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

16. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

17. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné

opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

18. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

19. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta, právnym predchodcom žalobcu. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, zákon č. 129/2010 Z.z. a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby preukázal, že bonitu žalovaného jeho právny predchodca náležite skúmal a že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

20. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca v konaní nepredložil dôkazy preukazujúce, že veriteľ pri poskytovaní úveru preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka. V tejto súvislosti neobstojí len poukaz na vzorec výpočtu vyhodnocujúci príjem žalovaného ako dostatočný a nebolo zistené, aby v tejto súvislosti právny predchodca žalobcu overoval mesačný príjem žalovaného, jeho daňové priznanie v prípade, ak vykonával podnikateľskú činnosť, neboli skúmané aj iné aspekty ako napr. počet vyživovacích povinností žalovaného, jeho mesačné výdavky, z ktorých si mohol veriteľ urobiť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného potrebnej pre posúdenie jeho schopností splácať úver. Nie je pritom smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ, teda právny predchodca žalobcu pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nebanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neplatnosti predčasného zosplatenia úveru je správny.

21. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom k 10.12.2018, kedy mala byť predmetná pohľadávka postúpená v prospech žalobcu, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Súd prvej inštancie teda správne dospel k záveru, že v prejednávanej veci k platnému predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo, preto táto pohľadávka nemohla byť predmetom platného postúpenia, v dôsledku čoho chýba aktívna vecná legitímácia žalobcu. Odvolací súd preto rozsudok potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu náhrada trov nepatrí a žalovanému v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).